

Yleiskirje 2/2013: Valtion eläkelain (VaEL) piiriin kuuluvat toimeksiantosopimukset

14.6.2013

Valtion eläkelakia (VaEL) sovelletaan työ- tai virkasuhteessa tehdyn työn lisäksi myös sellaiseen kirjalliseen tai suulliseen toimeksianto- tai konsulttisopimukseen tai vastaavan järjestelyn perusteella tehtävään työhön, jossa työpanoksen antaa ja rahallisen vastikkeen saa luonnollinen henkilö toimimatta yrittäjänä eikä toimintaa harjoiteta yhtiön tai muun yhteisön nimissä (VaEL 3 § 2 mom.).

Jos työtä ei tehdä työ- tai virkasuhteessa valtion eläkelain ulkopuolelle jäävät sellaiset yrittäjät, joilla on yrittäjien eläkelain (YEL) tai maatalousyrittäjien eläkelain (MYEL) mukainen vakuutus tai Eläketurvakeskuksen ennen vuotta 2002 antama päätös vakuuttamisvelvollisuudesta vapauttamisesta. Mahdollisuus saada vapautus YEL-vakuuttamisvelvollisuudesta on poistunut vuoden 2002 alusta ja vanhatkin vapautukset ovat päättyneet henkilöillä, jotka ovat syntyneet 1.1.1961 tai sen jälkeen. Yrittäjäeläkevakuutus pitää olla sitä toimialaa varten, jota toimeksiantosopimus koskee. VaELin ulkopuolelle jääminen todennetaan YEL-todistuksella tai vapautuspäätöksellä. Jos saman henkilön kanssa tehdään useita sopimuksia, riittää, että todistus toimitetaan ensimmäisen sopimuksen/laskun yhteydessä.

VaELin ulkopuolelle jää myös toiminta, joka tapahtuu osakeyhtiön, kommandiittiyhtiön, avoimen yhtiön, rekisteröidyn yhdistyksen tai osuuskunnan nimissä. Tällöin ostopalveluna hankitun työn täytyy kuulua yhteisön rekisteröityyn toimialaan. Toiminimellä tehty työ ei ole yhteisön nimissä tehtyä työtä.

Jos yrittäjätoiminta on niin vähäistä (vuonna 2013 työtulo vähemmän kuin 7 303,99 €/v), ettei henkilö ole velvollinen ottamaan itselleen YEL-vakuutusta, työ kuuluu VaELin piiriin. Jos henkilö on eläkkeellä eikä hän tämän vuoksi ole velvollinen ottamaan YEL-vakuutusta, kuuluu työ tällöinkin vakuuttaa VaELin mukaan, jos vapaaehtoista YEL-vakuutusta ei ole.

Jos henkilöllä ei ole esittää todistusta YEL- tai MYEL-vakuutuksesta tai vapautuspäätöksestä, toiminta kuuluu VaELin piiriin ja palkkiosta peritään palkansaajan eläkemaksu sekä maksetaan työnantajan eläkemaksu ja palvelussuhde ilmoitetaan Kevaan. Ilman yrittäjäeläkevakuutusta oleva toimeksisaaja kuuluu VaELin piiriin, vaikka hänellä on ennakkoperintärekisteriote ja Y-tunnus. VaELin piiriin kuuluminen tässä tapauksessa ei muuta toimeksiantosopimusta työsopimukseksi eikä aiheuta muita työnantajavelvoitteita kuin eläkemaksun

Lisätietoja antaa rekisteripäällikkö Jussi-Pekka Rantanen
puhelin 020 614 2528 tai 044 590 9290
sähköposti jussi-pekka.rantanen@keva.fi

KEVA